

Doç. Dr.
Mikail Erol

Yrd. Doç. Dr.
İsmail Elagöz

Öğr. Gör.
Muhsin Arslan

Mali Tatilin Muhasebe Meslek Elemanlarının (SM-SMMM-YMM) Mesleki Faaliyetlerine Olan Etkileri ve Ampirik Bir Çalışma

Doç. Dr. Mikail EROL
Yrd. Doç. Dr. İsmail ELAGÖZ
Öğr. Gör. Muhsin ARSLAN
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Özet

Muhasebe meslek elemanlarının yıllardır beklediği, ülkemizde ve dünyada ilk olan 5604 sayılı Mali Tatil, Mali Tatil İhdas Edilmesi hakkında kanun 28 Mart 2007 tarih 26476 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Mali tatilin yürürlüğe girmiş olmasının meslek mensupları ve çalışanları, vergi yükümlüleri ile mali idare açısından değerlendirildiğinde mali yapının çalışma esaslarını etkileyen reform niteliğinde bir hukuki düzenleme olduğu kabul edilmektedir.

Bu kanun ile mükelleflerin başta Maliye Bakanlığı olmak üzere diğer kamu ve kuruluşlarıyla ilgili ilişkilerinin yerine getirilmesinde önemli bir fonksiyon yüklenen muhasebe meslek mensupları kanunda belirtilen süre içerisinde tatil yapma fırsatına kavuşmuşlardır.

Bu makalede, 2007 yılından itibaren mevzuatımızın bir parçası olan mali tatil uygulaması incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe meslek elemanları, mali idare, mali tatil, maliye bakanlığı, vergi mükellefi, ampirik bir çalışma.

Jel Sınıflaması: M41, K34.

Abstract (The Effects of Fiscal Holiday on the Occupational Activities of Accounting Professionals (IA, IAFA, SFA) and an Empirical Study)

"The "Law on the Application of Fiscal Holiday" No.5604 which accounting professionals waited for years was enforced by being promulgated in the Official Gazette No.26476 dated 28.03.2007.1

When being evaluated in respect of accounting professionals, the personnel working with them, taxpayers and fiscal administration, the law in effect on fiscal holiday is regarded a reformist legal regulation.

With this law, accounting professionals undertaking an important function in the management of taxpayers' affairs with the ministry of finance, in particular, and other public institutions will take holiday within time stated in the law.

This study examines the application of fiscal holiday, a part of our legislation since 200.

Key words: Accounting professionals, fiscal administration, fiscal holiday, ministry of finance, taxpayer, empirical study.

Jel Classification: M41, K34.

1. Giriş

Muhasebe meslek elemanlarının yıllardır beklediği mali tatil 28 Mart 2007 günü 26476 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girmiş 03 Temmuz 2007 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

Mali tatilin genel gerekçesinde vergi, sigorta, iş, kambiyo ve dış ticaret işlemlerinde önemli rol oynayan 3568 sayılı yasa kapsamındaki meslek mensuplarının yoğun iş stresi yaşadıkları ileri sürülerek daha verimli ve daha sağlıklı çalışmalarını sağlamaya yönelik olarak mali tatil ihdas edilmiştir.

Çalışma, giriş ve sonuç bölümleri dışında üç bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde; mali tatil ile ilgili kavramsal çerçeve incelenmiş, ikinci bölümde; muhasebe meslek elemanları ele alınmış, üçüncü bölümde ise, mali tatilin muhasebe meslek elemanlarının mesleki faaliyetlerine olan etkilerini belirlemek için ampirik bir çalışma yapılmıştır.

2. Mali Tatil Hakkında Kavramsal Çerçeve

Mali tatil ile ilgili kavramsal çerçeveyi belirleyebilmemiz için mali tatilin uygulanacağı tarih aralığı, mali tatilin kapsamında olmayan süreler, mali tatil nedeniyle uzayan süreler, mali tatil nedeniyle uzamayan süreler ve mali tatil nedeniyle işlemeyen süreler ele alınmıştır.

2.1. Mali Tatilin Uygulanacağı Tarih Aralığı (Dönem)

5604 sayılı kanunun birinci maddesinin (1) numaralı fıkrasında “Her yıl temmuz ayının birinden yirmisine kadar (yirmisi dahil) mali tatil uygulanır. Haziran ayının son gününün tatil günü olması halinde mali tatil temmuz ayının ilk iş gününü takiben günden başlar” hükmü yer almaktadır. (http://www.muhasebenet.net/makale_fehmi_gunay_mali%20tatil.html.)

2.2. Mali Tatilin Kapsamı

5604 sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi hakkında kanuna göre, mali tatil kapsamına bazı vergisel ve diğer işlemler ile kanuni ve idari süreler girmektedir. (Karadeniz, 2007;77)

Söz konusu kanun uyarınca, vergi mevzuatına ilişkin olarak mali tatil kapsamına giren süre ve yükümlülükler aşağıda belirtilmiştir.

- Beyana dayalı tarhiyatta kanuni süresinde verilmesi gereken beyan-namelerin verilme süreleri,
- İkmalen, re’sen veya idarece yapılan tarhiyattan, vadesi mali tatile rast-layan vergi, resim ve harçlar ile vergi cezaları ve gecikme faizlerinin ödeme süresi,
- Tarh edilen vergilere ve kesilen cezalara karşı uzlaşma talep etme veya cezada indirim hükümlerinden yararlanmak amacıyla yapılacak başvurulara ilişkin süreler,
- Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirli zamanlarda yapılması gereken muhasebe kayıt süreleri, bildirim süreleri ve vergiyle ilgili işlemlere ilişkin dava açma süreleri,
- Mali tatil süresince inceleme amacıyla defter ve belgelerin incelenmesi,
- Mükellefin iş yerinde incelemeye başlanması,
- Bilgi isteme talepleri.

2.3. Mali Tatil Kapsamında Olmayan Süreler

5604 sayılı kanunun birinci maddesinin (7) numaralı fıkrasında “Gümrük İdareleri, İl Özel İdareleri ve Belediyeler tarafından tarh ve tahsil edilen vergi, resim ve harçlarla ilgili mali tatil uygulanmaz.”

Bu durumda;

- Gümrük İdareleri
- İl Özel İdareleri

➤ Belediyeler, tarafından tarh veya tahsil edilen vergi, resim ve harçlar hakkında mali tatil uygulanmayacaktır.

Kanunda açıkça belirtilmemiş olmakla birlikte 1 no.lu Genel Tebliğ'de kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi bildirim ve ödeme süreleri ile özel kanunlarda belirtilen ödeme süreleri konusuna açıklık kazandırılmıştır. Tebliğde getirilen düzenlemeye göre, kaynak kullanımını destekleme fonu kesintilerine ilişkin verilmesi gereken bildirimlerin verilme ve ödeme süreleri de mali tatil nedeniyle uzamayacaktır. Benzer şekilde özel kanunlarda ödeme süreleri tespit edilmemiş amme alacaklarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü hakkında kanun hükümlerine göre tayin edilen ödeme sürelerinin mali tatile rastlaması halinde bu alacaklar için belirlenen ödeme sürelerinin mali tatil sebebiyle uzaması söz konusu olmayacaktır (http://www.muhasabenet.net/makalefehmi_gunay_mali%20tatil.html)

2.4. Mali Tatil Nedeniyle Uzayan Süreler

5604 sayılı kanunun birinci maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre; son günü mali tatile rastlayan aşağıda belirtilen süreler, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılacaktır.

Burada uzayan süreleri dört bölümde incelemek mümkündür.

- Beyanname verme süresi: Beyannameye dayalı tarhiyatta kanuni süresinde verilmesi gereken beyannamelerde; banka ve sigorta vergisi, özel iletişim vergisi, şans oyunları vergisi gibi)
- Ödeme Süresi: İkmalen, re'sen ve idarece tarh edilen ve vadesi mali tatile rastlayan vergi, resim ve harçlar ile bunlara bağlı vergi cezaları ve gecikme faizleri
- Müracaat (Başvurma) Süresi: Uzlaşma ve cezalarda indirimlerden yararlanma süreleri
- Devamlı bilgi verme süresi

Mali olaylara ilişkin olaylarda ceza ihbarnamesi ile ilgili tebligatlarda son gün

adli tatile rastlanmazsa dava açma süresi uzamaz ve mükelleflerin sorumluluğu devam eder. (Doğrusöz,2006:226) Danıştay verdiği bir kararda dava açma süresinin son gününün adli tatil bitimi ve yedi günlük uzama süresi arasına tesadüf etmesi durumunda süre uzamasına söz konusu olmayacağına karar vermiştir. (www.danistay.gov.tr)

5604 sayılı kanunda yazılı sürelerin sonu adli tatile rastlarsa süre adli tatilin sona erdiği günü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzar. (Seviğ,02.07.2007 Candan.2007:393)

2.5. Mali Tatil Nedeniyle Uzaması Söz Konusu Olmayan Süreler

Kanuna bağlı olarak çıkarılan 1 seri no.lu Genel Tebliğ'de bu konuya açıklık getirilmiş ve aşağıdaki sürelerin mali tatil sebebiyle uzamayacağı belirtilmiştir.

- Özel tüketim, banka ve sigorta muameleleri, özel iletişim ve şans oyunları vergilerine ilişkin beyanname verme ve ödeme süreleri,
- İcra yoluyla yapılan satışlarda katma değer vergisi uygulamasına yönelik (5) no.lu katma değer vergisi beyannamesinin verilme ve ödeme süresi,
- Sürekli beyanname vermek zorunda olmayan resmi kuruluşlar tarafından müzayede mahallerinde yapılan satışlar karşılığı tahsil edilen katma değer vergisinin 15 no.lu KDV kanunu genel tebliğinin 1/3 bölümünde belirtilen ödeme süresi,
- 1512 sayılı Noterlik Kanunu'nun 118. maddesine göre noterler tarafından tahsil edilen damga vergisi ve harç bedellerinin anılan kanunun 119.maddesi uyarınca ilgili vergi dairesine bildirilmesine ilişkin verilecek beyannameler,
- Süreksiz yükümlülük şeklinde değerlendirilen ve 492 sayılı Harçlar Kanunu'na göre verilen (1), (2) ve (4) no.lu beyannamelerin verilme ve ödeme süreleri,
- Kanuni süresinden sonra kendiliğinden veya pişmanlık talepli olarak

verilen beyannamelerin ödeme süresi,

(http://www.adana.smmmo.org.tr/teblig_sirkuler/MaliTabloDenenMucize-SMMM_VahitMENTER02.07.2007.doc)

2.6. Mali Tatil Sebebiyle İşlemeyenler Süreler

5604 sayılı kanunun birinci maddesinin (3) numaralı fıkrasında Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre; belirli sürelerde yapılması gereken muhasebe kayıt süreleri, bildirim süreleri ve vergiyle ilgili işlemlere ilişkin dava açma süreleri mali tatil süresince iş yasasında Belirtilen süreler mali tatilin bitiminden itibaren tekrar işlemeye başlar” hükmüne yer verilmiştir. (http://www.muhasabenet.net/makale_fehmi_gunay_mali%20tatil.html)

Vergi Usul Kanunu (VUK) 219. maddesinde belirtilen “on” ve “kırk beş” günlük süreler mali tatil süresince işlenen, işlenen süreler 20 Temmuz’dan itibaren işlemeye başlar. VUK’nun 153 ile 167. maddelerinde belirtilen işlemlerle ilgili bildirim süreleri mali tatil süresince işlenen, işlemeyen süreler 20 Temmuz’dan itibaren işlemeye başlar. (<http://www.vergidanismani.com/yazdir.asp?id=568>)

3. Muhasebe Meslek Elemanları

“Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu”, 13.06.1989 tarih ve 20194 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. İlgili yasaya göre meslek mensupları üç gruba ayrılmıştır. (Sürmeli ve Benligiray, 1995:7)

3.1. Serbest Muhasebecilik

Serbest Muhasebeciliğin konusu; gerçek ve tüzel kişilere ait muhasebe defterlerini tutmak, mali tablolar ve vergi beyannamelerini düzenlemek biçiminde belirlenmiştir. Serbest Muhasebeci olabilmek için en az lise mezunu olmak koşuluyla eğitim-öğretim durumuna göre iki yıldan altı yıla kadar değişen sürelerde staj yapma zorunluluğu vardır.

3.2. Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik

Serbest Muhasebecilere ait tüm faaliyetleri yapabilmeyen yanında işletmelerin muhasebe sistemlerini kurma ve geliştirme; işletmecilik, muhasebe, finans ve mali mevzuatla ilgili uygulamaları düzenleme ve bu konularda danışmanlık yapma faaliyet alanları oluşturmaktadır.

Serbest Muhasebeci Mali Müşavir olabilmek için; Hukuk, İktisat, İşletme, Maliye, Muhasebe, Bankacılık, Kamu Yönetimi ve Siyasal Bilimler dallarından birinde dört yıllık lisans eğitimi tamamlayanlar veya farklı konularda lisans eğitimi almış olmakla birlikte belirlenen konularda lisansüstü eğitimi tamamlayanların iki yıl süreli staj ile birlikte meslek sınavını başarmış olmaları gerekir.

3.3. Yeminli Mali Müşavirlik

Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerin yaptığı danışmanlık ve denetim faaliyetleri yanında tasdik işlemlerini de yapma yetkisine sahiptir. Yeminli Mali Müşavirler, muhasebe defteri tutmazlar. Tasdik faaliyetleri özellikle vergi beyannameleri ile bunların ekleri mali tablolarla ilgili olarak yapılmaktadır.

Yeminli Mali Müşavir olabilmek için; en az on yıl Serbest Muhasebeci Mali Müşavir olarak çalışmış olmak veya Yeminli Mali Müşavirlik sınavını başarmış olmak zorunluluğu vardır.

Bunun yanında meslek yasasının istisna hükümleri kapsamında belirtilen koşullara uygun denetim ve vergi elemanları ile kamu bankalarının müfettişleri ve belirli alanlardaki öğretim üyeleri Yeminli Mali Müşavir ünvanı alabilmektedirler.

4. Mali Tatilin Muhasebe Meslek Elemanlarının (SM-SMM-YMM) Mesleki Faaliyetlerine Olan Etkileri ve Ampirik Bir Çalışma

Mali Tatilin Muhasebe Meslek Elemanlarının Mesleki Faaliyetlerine olan etkilerini belirlemek amacıyla anket uygulaması yapılmıştır. Uygulanan anket Çanakkale ili ve ilçelerinde mesleki faaliyet-

lerini yürüten meslek elemanlarına yönelik olarak yapılmıştır.

4.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı Mali Tatilin Muhasebe Meslek Elemanlarının faaliyetlerine olan etkilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

4.2. Araştırmanın Kapsamı

Bu araştırma kapsamına Çanakkale ili ve ilçelerinde faaliyetlerini yürüten meslek elemanları alınmıştır.

4.3. Araştırmanın Yöntemi

Araştırma seçilen örnek büyüklüğüne göre araştırmanın amacına yönelik olarak hazırlanmış bir anket formu yardımıyla sorular yönetilmiştir ve anket yüz yüze yapılmıştır.

Araştırmada kullanılan anket mali tatilin muhasebe meslek elemanlarının mesleki faaliyetlerine olan etkilerini belirlemek için yapılmıştır.

4.4. Varsayımlar

Ankete cevap verenlerin soruları doğru olarak cevaplandırdıkları seçilen örnek kütlenin ana kütleyi anlamlı olarak temsil ettiği cevap verenlerin hiçbir şekilde yönlendirilmediği varsayılmıştır.

4.5. Bulgular

Araştırmaya yönelik olarak ankette veriler toplandıktan sonra verilerin işlenmesi ve sonuçların analiz edilmesinde SPSS WINDOWS programından yararlanılmıştır.

Soruların değerlendirilmesinde frekans analizi kullanılmıştır. Mali tatilin muhasebe meslek elemanlarının mesleki faaliyetlerine olan etkilerini belirlemek amacıyla likert tipi (5'li) oluşturulmuş sorulara alınan cevaplar incelenmiş ve ortaya konulan sonuçlar değerlendirilmiştir.

Tablo-1: Eğitim Düzeyi

Eğitim	n	%
Ön Lisans	22	20,6

Lisans	65	60,7
Lisansüstü	4	3,7
Diğer	16	15
Toplam	107	100

Ankete katılan 107 meslek mensubunun 22'si ön lisans, 65'i lisans, 4'ü lisansüstü ve 16'sı da ön lisanstan daha düşük eğitim düzeyine sahiptir.

Tablo-2: Meslek Ünvanı

Ünvan	n	%
SM (Serbest Muhasebeci)	43	40,2
SMMM (Serbest Muhasebeci Mali Müşavir)	64	59,8
YMM (Yeminli Mali Müşavir)	0	0
Toplam	107	100

Anketi cevaplayan meslek mensuplarının ünvanlarına bakıldığında; 107 kişiden % 40,2'sinin Serbest Muhasebeci, % 59,8'inin Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ünvanına sahip olduğu; Yeminli Mali Müşavir ünvanlı kimsenin olmadığı görülmektedir.

Tablo-3: Bağımlı/Bağımsız Çalışma

Bağımlı/Bağımsız	n	%
Bağımlı Çalışıyorum	38	35,5
Bağımsız Çalışıyorum	69	64,5
Toplam	107	100

Meslek mensuplarının bağımlı ya da bağımsız çalışma durumları incelendiğinde, anketi cevaplayan 107 kişiden 38 (% 35,5)'inin bağımlı olarak; 69 (% 64,5)'unun ise bağımsız olarak çalıştığı görülmektedir.

Tablo-4: Mesleki Tecrübe

Mesleki Tecrübe	n	%
1-4 Yıl	18	16,8
5-9 Yıl	35	32,7
10 Yıl ve Üzeri	54	50,5
Toplam	107	100

Ankete katılanların mesleki tecrübelerine bakıldığında; 18 kişinin 1-4 yıl, 35 kişinin 5-9 yıl ve 54 kişinin de 10 yıl ve

üzeri mesleki tecrübeye sahip oldukları görülmektedir.

Tablo - 5: Meslek Elemanlarının Mali Tatil İle İlgili Görüşlere Katılım Dereceleri

Görüşler	Likert Ölçeği		1*		2*		3*		4*		5*		Mean (Ort.)
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%			
G1	32	29,9	32	29,9	5	4,7	20	18,7	18	16,8		2,6262	
G2	12	11,2	35	32,7	19	17,8	36	33,6	5	5,7		2,8785	
G3	15	14	45	42,1	7	6,5	26	24,3	14	13,1		2,8037	
G4	16	15	27	25,2	8	7,5	44	41,1	12	11,2		3,0841	
G5	14	13,1	30	28	10	9,3	35	32,7	18	16,8		3,1215	
G6	9	8,4	36	33,6	14	13,1	31	29	17	15,9		3,1121	
G7	14	13,1	33	30,8	22	20,6	25	23,4	13	12,1		2,9252	
G8	15	14	21	19,6	30	28	28	26,2	13	12,1		3,0561	
G9	11	10,3	36	33,6	16	15	28	26,2	16	14,9		3,0561	
G10	17	15,9	20	18,7	9	8,4	36	33,6	25	23,3		3,3458	
G11	11	10,3	29	27,1	27	25,2	26	24,3	14	13,1		3,0841	
G12	17	15,9	29	27,1	20	18,7	24	22,4	17	15,9		3,0187	
G13	9	8,4	32	29,9	8	7,5	26	24,3	32	29,9		3,4486	

* 1: Kesinlikle Katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Fikrim Yok, 4: Katılıyorum, 5: Kesinlikle Katılıyorum

Meslek elemanlarının mali tatil ile ilgili sorulan görüşlere katılımlarına bakıldığında (Tablo-5), “Mali Tatil Yasası’nın çıkması mesleki faaliyetleri olumsuz etkilemiştir” görüşüne (G1), meslek elemanlarının en çok % 59,8’inin kesinlikle katılmıyorum (1) ve katılmıyorum (2) seçeneklerini tercih ettikleri görülmektedir. Bu soruya verilen cevapların ortalamasına bakıldığında ise 1 ve 2 seçeneklerinin ağırlıklı olarak tercih edilmesinden dolayı, 2,6262 ile en düşük ortalamanın bu soruda olduğu görülmektedir. Yani meslek elemanlarının yaklaşık % 60’ı çıkan Mali Tatil Yasası’nın mesleki faaliyetlerini olumsuz etkilemediğini düşünmektedir.

“Mali tatil ve Adli tatil aynı döneme rastlasaydı mesleki faaliyetlerimiz için olumlu olurdu” görüşüne (G2), meslek elemanlarının en fazla % 33,6 ile katılıyorum ve % 32,7 ile katılmıyorum seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir. Bu görüşe katılım ortalaması ise 2,8785 olarak gerçekleşmiştir.

3. görüş olan “Mali tatil süresinin kısa tutulması mesleki faaliyetlerimizi olumsuz etkilemiştir” görüşüne (G3), meslek elemanları en çok % 42,1 ile katılmadıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşe verilen cevapların ortalaması 2,8037’dir.

“Mali tatilin çıkması ile iş yoğunluğu tatil dönüşü arttı bu da mesleki faaliyetlerimizi olumsuz etkilemiştir” görüşünde (G4), meslek elemanlarının yarısından fazlası bu görüşe katıldıklarını belirten 4 ve 5 seçeneklerini tercih etmişlerdir. Bu görüşe verilen cevapların ortalaması da buna uygun olarak 3’ün üzerinde çıkmıştır.

“Meslek mensupları tatil dönüşü daha verimli çalışacak bu da mesleki faaliyetlerimizi olumlu etkileyecektir” görüşüne (G5), meslek elemanlarının katılım düzeyi en fazla % 32,7 ile katılıyorum seçeneğinde gerçekleşmiştir. Cevapların ortalaması ise 3,1215’tir.

“Meslek mensuplarının tatil dönüşü iş yoğunluğu arttığı için bu da personel üze-

rindeki stresi arttırmaktadır” görüşüne (G6), meslek elemanları en fazla % 33,6 oranında katılmadıklarını belirtmişlerdir. Cevapların ortalaması ise 3,1121 ile bu görüşü destekler düzeyde görünmektedir.

“Meslek elemanlarının mali tatil nedeniyle mesleki gelişmeleri takip etmesi olumlu olmuştur” görüşüne (G7), en yüksek katılım % 30,8’le katılmıyorum seçeneğinde gerçekleşmiştir. Görüşlere katılımın ortalaması ise 2,9252’dir.

“Bağımlı çalışan meslek mensuplarının da mali tatilden faydalanması olumlu olmuştur” görüşünün (G8) katılımlarına bakıldığında, en yüksek katılımın 30 kişi ve % 28 ile fikrim yok seçeneğinde olduğu görülmektedir. Bu görüş için cevapların ortalaması ise 3,0561’dir.

“Meslek elemanlarının mali tatilde izne çıkmaya zorlanmaları mesleki faaliyetleri olumsuz etkilemektedir” görüşü (G9) için katılımcıların bu görüşe % 33,6 ile katılmadıklarını belirttikleri görülmüştür. Bu görüşle ilgili tercihlerin ortalaması 3,0561 olmuştur.

“Mali tatilde de mali işlerin devam etmesi mesleki faaliyetleri olumsuz etkilemektedir” görüşüne (G10) katılım derecelerine bakıldığında, meslek elemanlarının yarısından fazlası bu görüşe katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşe verilen cevapların ortalaması da bunu destekler nitelikte olup, 3,4486 ortalama ile tüm görüşlere verilen cevap ortalamaları arasında en yüksek ikinci çıkan ortalama olmuştur.

“Mali tatil ve Adli tatil süre karmaşası mesleki faaliyetlerimizi olumsuz etkilemektedir” görüşüne (G11), en fazla katılımın 29 kişi ile katılmıyorum seçeneğinde olduğu görülmektedir. Bu görüş ile ilgili cevapların ortalaması 3,0841 olarak gerçekleşmiştir.

“Mali Tatil Yasası’nın muhasebe mesleğinin akademik yapısını güçlendirmesi ve saygınlığı artırması olumlu olmuştur” görüşü (G12), meslek elemanlarının 41’i tarafından benimsenirken; 46’sı tarafından benimsenmemiştir. Bu görüşe katılımın ortalaması ise 3,0187 olmuştur.

“Mali tatile rastlayan dönemlerdeki sorumlulukların yerine getirilmesinde hu-

kuki düzenlemelerin yeniden yapılandırılmasının mesleki faaliyetlerimiz yönünden olumlu katkıları olacaktır” görüşüne (G13), meslek elemanlarının yaklaşık % 55’i katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşe verilen cevapların ortalaması da bunu destekler nitelikte olup, 3,3458 ortalama ile tüm görüşlere verilen cevap ortalamaları arasında en yüksek çıkan ortalama değildir.

Meslek Mensuplarının Anket Formuna Eklediği Diğer Görüşler

Mali tatilin muhasebe meslek elemanlarının mesleki faaliyetlerine olan etkilerini belirlemek amacıyla yapılan ankete, birçok meslek mensubu ek görüşler eklemiştir. Bu görüşler kısaca aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- Mali Tatilin, Türkiye’de pek çok alanda olduğu kağıt üzerinde var ancak uygulamada olmadığı belirtilmiştir..
- Gerçek anlamda Mali Tatil’in uygulanabilmesi için; tatil döneminde verilmesi gereken beyanname ve bildirgelerin verilme sürelerinin uzatılması ya da bir sonraki dönemin beyanname ve bildirgeleriyle birleştirilmesi gerektiğini ve Bununla ilgili düzenlemeler yapılmadan Mali Tatilin uygulanamayacağını belirtmişlerdir.
- Ülkemizde Mali Tatil uygulanmakta ancak yasal yükümlülükler devam etmektedir. Bu yüzden birçok meslek elemanı bu tatilden faydalanmadığı gibi izin haklarından da feragat etmek zorunda kalmaktadır.
- Mali Tatil’in uygulanabilmesi için; SGK, Vergi Dairesi gibi iş yapılan kurumlarında aynı dönemde tatil olması gerektiğini beyan etmişlerdir..
- Yapılması gereken yükümlülüklerin tatil döneminde de aynen devam ettiği için, tatil yapılması durumunda bu yükümlülüklerin tatil dönüşünde çok daha kısıtlı bir sürede yapmak zorunda kaldıklarını belirtmişlerdir.

5. Sonuç ve Öneriler

Ankete katılan meslek elemanlarının Mali Tatil ile ilgili görüşleri değerlendirildiğinde, meslek elemanlarının Mali Tatil Yasası'nın çıkmasına olumlu yaklaştıkları ancak uygulamadan memnun olmadıkları anlaşılmaktadır. Mali Tatil'in fiilen ve gerçek anlamda uygulanabilmesi için bazı hukuki düzenlemelerin yapılmasına ihtiyaç duyulduğu açıktır.

Mali Tatil ile ilgili yapılacak yasal düzenlemeler, muhasebe meslek elemanlarının çalışma alanına giren diğer kuruluşların çalışmaları da göz önüne alınarak koordineli şekilde yapılmalıdır. Mali Tatil dönemini kapsayan yükümlülüklerin yerine getirilmesi, Adli Tatil'de olduğu gibi tatil sonrası döneme ertelenmeli ya da bir sonraki yükümlülüklerle birleştirilmelidir.

Uygulamada karşılaşılan özellikle yasal yükümlülüklerin yerine getirilmesi ile ilgili düzenlemelerin bir an önce yapılması, muhasebe meslek elemanlarının Mali Tatil'den gerçek anlamda yararlanabilmelerini sağlayacaktır.

Muhasebe meslek elemanlarının işlerinde fazla yıprandıkları ve dinlemeye fırsat bulamadıkları yakınmaları neticesinde çıkarılan kanun, meslek elemanlarından daha fazla vergilerin muhatapları olan mükelleflere avantaj getirmiş bulunmaktadır. Getirilen bu avantaj ödemelerini temmuz ayı sonuna kadar erteleyebilme fırsatlarıdır.

Adli ve mali tatil dönemlerinin ard arda gelmesi ile dava açma sürelerinde karışık bir durum yaşanmaktadır. Mali tatilin

mükellefler arasında oluşturduğu ayırım, sürelerin karmaşıklığı bunlara ilave hatalı idari tebliğe göz önüne alındığında söz konusu düzenlemelerin yeniden gözden geçirilmesi uygun olacaktır.

Kaynaklar

Candan, Turgut: "Açıklamalı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun", Maliye ve Hukuk Yayınları, Ankara 2007.

Doğrusöz, A.Bumin: "Vergi Yargısında Adli Tatil ve Dava Sürecine Etkisi", Yaklaşım Dergisi, Sayı: 165, s.226.

Karadeniz, Salim: "Mali Tatilin Getirdikleri", Yaklaşım Yayınları, Sayı:176, Ağustos 2007.

Seviş, Veysi: "Mali Tatil ve Dava Açma Süresi", Referans Gazetesi, 02.07.2007.

Sürmeli, Fevzi: "Genel Muhasebe", Anadolu Üniversitesi AÖ. Fakültesi, Benligiray, Yılmaz Eskişehir 1995.

Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanun 28 Mart 2007, 26476 sayılı Resmi Gazete

3568 sayılı Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlik Yasası.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu.

http://www.adana.smmmo.org.tr/teblig_sirkuler/MaliTabloDenenMucizeSMMMVAhitMEN TER02.07.2007.doc Erişim Tarihi: 04.03.2008.

<http://www.vergidanismani.com/vazdir.asp?id=568> Erişim Tarihi: 07.03.2008.

http://www.muhasabenet.net/makale_fehmi_gunay_mali%20tatil.html Erişim Tarihi: 15.03.2008.

www.danistay.gov.tr Danıştay 11.Dairesi Kararı T: 13.11.1995, E: 1995/2766, K: 1995/3082 Erişim Tarihi: 19.03.2008.

Doğrudan ve Dolaylı Vergiler (Altı Aylık) (Milyon TL.)

	2008	2007		2008	2007
DOĞRUDAN VERGİLER	28.698,7	23.582,1	Dayanıklı Tük. Ve Diğ.	485,9	499,9
Gelir Vergisi	18.914,5	15.701,3	Banka ve Sig. İşl. Vergi.	1.796,0	1.530,4
Kurumlar Vergisi	7.713,7	6.124,6	Şans Oyunları Vergisi	200,6	179,3
Mülkiyet Üz. Alınan Ver.	2.070,5	1.756,2	Özel İletişim Vergisi	2.179,6	1.940,8
DOLAYLI VERGİLER	54.031,1	46.982,1	Dış Ticaretten Al. Ver.	17.086,2	13.485,6
Dahilde Alınan KDV	8.441,7	8.064,3	Gümrük Vergileri	1.475,2	1.207,3
ÖTV	19.775,2	17.684,1	İthalde Alınan KDV	15.589,9	12.260,2
Petrol ve Doğalgaz Ür.	11.354,3	9.946,3	Diğer Dış. Tic. Gel.	21,1	18,0
Motorlu Taşıtlar	2.040,0	1.705,3	Damga Vergisi	1.979,1	1.778,3
Alkollü İçkiler	977,4	904,6	Harçlar	2.572,7	2.319,3
Tütün Mamülleri	4.830,1	4.551,8	DİĞER VERGİLER	21,9	23,4
Kolalı Gazozlar	87,7	76,2	TOPLAM VERGİ GELİRİ	82.751,7	70.587,6

Dolaylı vergi yükü 2008 % 65,3 – 2007 (%) 66,6 Kaynak: Yahya Arıkan, Cumhuriyet, 01.08.2009.

